

roodvos

Leesexemplaar

roodvos

peter holvoet-hanssen

vosgedichtenbundel met wat voorafging

met aan- en pentekeningen
en epiloog
door
noëlla elpers

P E L C K M A N S

*Out of the ash
I rise with my red hair
And I eat men like air.*

SYLVIA PLATH, uit *Lady Lazarus*

Les transformations essentielles se font dans le noir le plus noir.

GASTON COMPÈRE, uit *Polders*

*Every human creature is a terror to every human creature.
Human minds are like unknown planets, encountering and colliding. (...)
Every pair of human eyes is a custom-house into a completely foreign port;
a port whose palaces and slums, whose insane asylums and hospitals,
whose market-places and shrines, represent the terrifying and
the menacing as well as the promising and the pleasure-giving! (...)
Hee! Hee! Hee! (...) I wonder if there are any ears subtle enough to bear
the worms at work in the churchyards? A man making water. A woman
making water. Every sound a vibration. Every vibration a radiation,
a detonation. (...) Here we go round Tom Tiddler's ground!*

JOHN COOPER POWYS, uit *A Glastonbury Romance*

*We moeten voor degenen zorgen die voor ons belangrijk zijn
en iets goeds in zich hebben. Dit moet een van de grondbeginselen
van het leven zijn en de duivel geeft diegenen een trap
tegen hun kont die er niet naar handelen.*

JÓN KALMAN STEFÁNSSON, uit *Hemel en bel*

Pennenproef

Om mijn tekenpen te scheyen geef ik een
doorkijk in het wordingsproces van
'roodvos', een universeel en persoonlijke
nederlag ~~uitkomst~~ van ons liden. (sch)

De bundel bevat eerdere en nieuwe gedichten
van Peter die niet Reynaert de vos is.
De gedichten gaan over en voor zijn nest
vechtende, al maar vermoedende trouwloos
met vossenstreken en over zijn ouder
wordende muze met pennenstreken. Ik
kon geen Hermeline, maar toch het ik in
zijn stoutste verzen ~ in de middeleeuwse
tekenis van dat woord ~ meegemaakt en
af en toe mijn zegje gedaan.

Op mijn vijfentwintigste wilde ik tekenpen
en penseel in voor een typemachine en
kon te schrijven omdat ik niet alles
kon uitdrukken in kelen. Nu maak ik
de omgekeerde beweging en neem ik pen
en penseel weer ter hand omdat woorden
mij tekortschieten in deze vroege tijd.

We hebben ons teruggetrokken aan de rand
van de havenstad en zien hoe die in de
verte opgleit en warmt. Ook die rand is
niet vrij van lichtvervuiling: in de

late herfst en winter worden de bloemen-
serius verwarmd door lampen die de
wolkennevel soms omwezenlijk roze, paars
of oranje kleuren, zwarte silhouetten van
kale bomen kunnen er dreigend tegenaan.

Goleman is ondertussen geïnfiltreerd in
onze materialistische maatschappij, die
hoe langer hoe minder een samenleving is.
Journalisten echoën de taal van macht-
hebbers en influencers doen zich voor als
journalisten. Je hoeft zelf niet meer te
denken, algoritmes en AI nemen over.
Sommigen reageren verdwaasd en lijken
onkholpen jonge papegaaiduikers die niet
meer durven springen of vliegen, anderen
worden meegesleurd in een sint-ritusdans.
Sommige woks nemen het lef in eigen handen
terwijl velen onder ons platgeknepen en
moedeloos proberen hun oude slantje
voort te zetten...

In deze chronologische vossenbundel tracht
een ontdekkingsreiziger die zijn alter ego's
heeft afgeschud mens te worden. Van
kleins af aan werd hij als buiten-
staander beschouwd, ook in de pezie.
Anderzijds voelde hij geen connectie
met machthebbers en conformisten,
wel met vrijbuiters en deelnemers
van sociaal-artistieke projecten waar
hij actief in was.

~ Hermeline en haar rekel horen niet thuis in het rijk van Koning Nihil, maar toch moet er braaf op de plank komen. Doorheen de tijd staat zij pal achter haar rekel, niet vanwege het Tolpatroon: Zij is zijn toedachtsoord en adviesorgaan. De vos doet alles voor haar en zijn welgijes. Daar zit een melancholische bedenheid in verscholen die door de eeuwen heen onolergeschied is geraakt aan zijn diabolische uithalen maar de Ithouding, die hem liere kwijt dan tijd is. Hij is immers de vervelende getuige die het zeilen en zeilen van het Ith kent en doorziet.

Zoals de vos in het Reynaert-verhaal mens in vos is, zo is Peter en volledig zelfstandige treubacteur die, sommyn met mij, de eindjes van elkaar moet knopen. Tegelijkertijd staat hij dag en nacht in dienst van de poëzie. Toch blijft Peter onvoorspelbaar als een vos. Hij zou wel eens onverwacht kunnen toehappen en de beste kip uit je hok roven.

Gelukkig zie ik nog steeds het puntje van een vossenstaart in ons nest...

Noëlla Elpen

Nieuwjaar 2025.

wat voorafging

Kerstmis in Huize Reïnaert

En dat is één —

Kerstavond. Hoe kunnen Wiener Sängerknaben 500 jaar bestaan? Knapen met baarden 50 maal langer dan die van Mozes. Ben ik een oude brompot? Ik zeg razendsnel 'de meid sneed 6 scheve sneden brood' — is dat niet kies — jij praat over jezelf als een geconstipeerde slak of slang met een air van 'ik was de ss-st-staf van M-mozess' en durft het een liefdesgedicht noemen. Over De Kloof of zo. Fraai cadeau voor je beminde freule. Zoek liever haar vermiste zakdoek. Hoe staan haar voeten? Naar buiten gekeerd. Streelt ze je wimpers? Schrijf het op. Maar nee, je hebt het liever over de malafide liefde.

En dat is twee —

‘Noord-Amerika: de prairiewolf is zowel wolf, vos als hond — hij jaagt op kleine dieren zoals konijnen maar steeds is de coyote een coyote; Zuid-Amerika: de carasissi is zo snel dat hij vogels vangt ...’

Zij kijkt naar de zuurstokkleurige wolken. Als kind tuurde ze naar het groene lichtje van de radio dat glansde als een knikker. Bij sneeuwvlucht zong ze *blanke wieken die slaan in hun vlucht en de bemel is gesloten al honderdduizend jaar.*

Te suikerig, taaie haan? Zij zingt het nog steeds met kerst, vreest dat alles teloor gaat in een neerwaartse spiraal.

Je geeft haar gelijk: *de sleutel is gebroken.*

Een laatste vlucht? Het vliegtuig geeft haar geen reisgevoel. Dat zegt toch iets over haar.

‘Rolt een egel zich op om zich met zijn stekels tegen een vos te beschermen, plast de vos op de egel.’

Beweeg je oren dan lacht ze.

